

Rijksoverheid

IAO0422H

Dashboard aanpak COVID-19

Maximaal controleren			
	Capaciteiten toereikend?	Capaciteit is zorgelijk, maar trend is positief.	
	Totaal aantal positief geteste mensen	34.134 (+729)	
	Totaal aantal IC-bedden	Niet bekend	
	IC-bedden niet bezet	Niet bekend	
	IC-bedden bezet coronapatiënten	1.158 (-16)	
	Aantal personen overleden	3.916 (+165)	
	Beschikbaarheid zorgpersoneel		
	Beschikbaarheid hulpmiddelen		
	Testcapaciteit		
Zorg voor kwetsbare personen			
	Beperken fysieke en sociale contacten	Ziekteverzuim hoog, maar daalt	
	Voldoende opvang kwetsbare personen	Groei besmettingen mogelijk door andere registratie	
	Adviseren maatregelen personeel en mensen buiten ziekenhuis		
	Oproepen om naar elkaar om te zien, zeker naar kwetsbare mensen		
Continuïteit vitale processen en samenleving			
	Status continuïteit vitale processen	Personeel en middelen beschikbaar waardoor primaire proces goed kan functioneren.	
	Status continuïteit cruciale processen	Personeel en middelen beschikbaar waardoor primaire proces goed kan functioneren.	
Caribische delen van het Koninkrijk		BES	CAS
Maximaal controleren			
Continuïteit vitale processen en samenleving			
Zorg voor kwetsbare personen			
Financieel/economisch			
Bijstandsverzoeken			

Dashboard COVID-19

Samenvatting – status 21 april

Duiding sociaaleconomische situatie		
	Ontwikkelingen economie	De economische ramingen worden steeds neerwaarts bijgesteld. Informatie over de huidige economische situatie is schaars, maar de beschikbare indicatoren duiden op een sterke krimp . Er zijn grote sectorale verschillen.
	Ontwikkelingen arbeidsmarkt	De arbeidsmarkt reageert vertraagd: er zijn geen grote effecten in maart, maar er wordt een grote dip verwacht in april , afgaande op het aantal ww-aanvragen. Personen met een zwakke arbeidsmarktpositie, o.a. flexers en bepaalde zzp'ers, zullen de grootste klappen vangen.
	Voortgang sociaaleconomische maatregelen	Er wordt flink gebruik gemaakt van het noodpakket.
	Effecten maatregelen	Een voorzichtige conclusie is dat de noodmaatregelen het tempo van economische verslechtering doen afvlakken .
Maatschappelijke effecten		
	Draagvlak voor aanpak/maatregelen	Risico op toenemend gevoel ongelijkheid t.a.v. financiële steun en beschermingsmiddelen. Zorgen over effectiviteit, betrouwbaarheid en anonimiteit apps.
	Naleving	Aangescherpte maatregelen worden breed nageleefd; uitzondering vormen groepen jongeren. Ook tijdens Paasweekend werden maatregelen grotendeels opgevolgd.
	Handhaafbaarheid	Aandacht voor groepen (jongeren) die maatregelen niet naleven. Door de langere duur van maatregelen kan, bij afname bereidheid tot opvolging, meer druk komen op handhaving.
	Signalen van maatschappelijke onrust/openbare-ordeproblemen	Uit onderzoek van de AOb blijkt dat leraren zich grote zorgen maken over de veiligheid en gezondheid als de scholen weer open gaan. Ook aanhoudend tekort aan beschermingsmiddelen in frontline-beroepen leidt tot steeds meer kritiek.
	Impact van maatregelen op de samenleving	Groeiend onbehagen over "nieuwe normaal" door negatieve economische en maatschappelijke context.
	Neveneffecten van de maatregelen	Aanhoudende angst voor verdringing in de gezondheidszorg. Aantal zwartrijders in bussen en trams lijkt toegenomen.

Maximaal controleren

	Cijfers	Zo 12 apr	Ma 13 apr	Di 14 apr	Wo 15 apr	Do 16 apr	Vr 17 apr	Zat 18 apr	Zon 19 apr	Ma 20 apr	Di 21 apr	Prognose	Toelichting
	Capaciteiten toereikend?												- Prognose-cijfers genoemd in technische briefing 25 maart (NVIC) en Kamerdebat. - NVIC geeft in de media aan dat de grens van IC-capaciteit rond de 2500 zit in verband met beschikbaarheid zorg-personeel
	Totaal aantal positief geteste mensen	25,587 (+1.174)	26.551 (+964)	27.419 (+868)	28.153 (+734)	29.214 (+1.061)	30.449 (+1.235)	31.589 (+1.140)	32.655 (+1.066)	33.405 (+750)	34.134 (+729)		
	Ziekenhuisopname	8.582 (+196)	8.729 (+147)	8.939 (+210)	9.127 (+188)	9.309 (+182)	9.465 (+156)	9.594 (+129)	9.704 (+110)	9.779 (+75)	9.897 (+118)		
	Totaal aantal IC-bedden	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend		
	IC-bedden niet bezet	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend		
	IC-bedden bezet coronapatiënten	1.358 (-33) (LCPS)	1.338 (-20) (LCPS)	1.303 (-30) (LCPS)	1.279 (-24) (LCPS)	1.258 (-21) (LCPS)	1.235 (-23) (LCPS)	1.201 (-34) (LCPS)	1.176 (-25) (LCPS)	1.158 (-18) (LCPS)		1800 eind april (spreiding 1100-2700)	
	IC-bedden bezet overige patiënten											500	
	Huidige IC-capaciteit												Capaciteit is zorgelijk, maar voor de komende dagen toereikend.
	Aantal personen overleden	2.737 (+94)	2.823 (+86)	2.945 (+122)	3.134 (+189)	3.315 (+181)	3.459 (+144)	3.601 (+142)	3.684 (+83)	3.751 (+67)	3.916 (+165)		
	Aantal coronapatiënten ontslagen												

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 1: Beperken fysieke en sociale contacten

		Bron	1 apr	3 apr	6 apr	8 apr	10 apr	14 apr	17 apr	Duiding	Toelichting
	Verpleeghuizen (verdenking) besmetting										
	Verdenking van besmetting	EPD's	1447	1839	2079	2434	2498	3024	3291	- De beschikbare informatie over (verdenkingen van) besmettingen in de verpleeghuiszorg en de gehandicapten zorg is uitgebreid. In het dashboard zijn nu ook cijfers toegevoegd uit de administratie van het RIVM. Het is de bedoeling dat op korte termijn deze cijfers samengevoegd worden. Tot die tijd rapporteren we nog over de de cijfers uit de ECD' s en de cijfers van het RIVM. De cijfers uit de ECD's van 17 april laten opnieuw een groei zien van het aantal cliënten waarbij een besmetting is vastgesteld of waar sprake is van een verdenking. Verklaringen voor de groei zijn toename van gebruik van de registratie of een toename van het aantal besmettingen. Vanwege het testbeleid en de registratie effecten zijn de aantallen een onderschatting van de werkelijke aantallen. Verder blijkt uit de ECD's van leverancier YSIS (70.000 ECD's) dat er 745 mensen zijn overleden, waarvan er 470 waren getest en 245 werden verdacht. - Het RIVM geeft aan dat het aantal bevestigde COVID-besmettingen in verpleeghuizen 4.092 bedraagt (peildatum 14 april). Daarnaast laten deze cijfers zien dat het aantal nieuwe verpleeghuislocaties met minimaal bevestigde besmetting daalt. Het aantal besmettingen op reeds besmette locaties lijkt echter wel toe te nemen. Verklaringen voor de verschillen zijn dat deelname van de registratie in de ECD' s vrijwillig is, terwijl registratie bij het RIVM verplicht is. Ook missen een aantal grote zorgaanbieders in Brabant en Limburg in decijfers van de ECD' s.	Verloop aangesloten EPD's - T/m 29 maart was de basis 73.000 cliënten. - Met ingang van 31 maart ca. 100.000 cliënten. - De verwachting is dat dit gaat toenemen omdat meer EPDs aansluiten. Het betreffen registraties in de EPD's van de Wlz (intramuraal en extramuraal).
	Bevestigde besmettingen op basis van test	EPD's	658	973	1211	1727	1975	2282	2733		Alleen gebaseerd op registratie YSIS (circa 73.000 EPD's).

	Bron	1 apr	3 apr	6 apr	8 apr	10 apr	14 apr	17 apr	Duiding	Toelichting
Verpleeghuizen (verdenking) besmetting Vervolg										
Bevestigde besmettingen op basis van test	RIVM			2754	3215	3699	4092			
Waarvan als overleden geregistreerd	RIVM						967			
Aantal locaties met minimaal 1 bevestigde COVID-besmetting	RIVM						900			
% locaties met minimaal 1 bevestigde COVID-besmetting	RIVM						40%			

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 1: Beperken fysieke en sociale contacten

	Bron	30 mrt	1 apr	3 apr	6 apr	8 apr	10 apr	14 apr	Duiding	Toelichting
gehandicaptenzorg (verdenking) besmetting										Bron: RIVM - Het aantal gehandicaptenzorginstellingen wordt
Verdenking van besmetting	Database							600	Ook in de gehandicaptenzorg is een initiatief gestart om covid te registreren. In een onlinedatabase worden gegevens registreert. Net als bij de verpleeghuiszorg worden afspraken gemaakt om deze gegevens aan te leveren bij het RIVM. In deze versie van het dashboard zijn de cijfers nog gescheiden. Verklaringen voor de verschillen zijn dat de onlinedatabase door 58 zorgaanbieders wordt gebruikt (vrijwilliger), terwijl registratie bij het RIVM verplicht is.	
Bevestigde besmettingen op basis van test	Database							189		
Waarvan als overleden geregistreerd	RIVM							94		
Bevestigde besmettingen op basis van test	RIVM							654		
Aantal locaties met minimaal bevestigde COVID-besmetting	RIVM							287		
% locaties met minimaal een bevestigde COVID-besmetting	RIVM							11%		

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 1: Beperken fysieke en sociale contacten – ontwikkeling ziektemeldingen

	Ontwikkelingen ziektemeldingen	Week 9	Week 10	Week 11	Week 12	Week 13	Week 14	Week 15	Duiding	Toelichting
	Resultaten VVT								Week 15 - deze week geen cijfers uit de GGZ - laat zien dat het saldo van ziek- en betermeldingen evenals in de weken 13 en 14 negatief is, dus er zijn minder zieken. Dat geldt voor alle drie branches, in vrijwel alle regio's. De daling van het ziekteverzuim is (evenals in week 13 en week 14) het minst in de VVT (daling daar van -0,10, in GHZ -0,37 en in ZKH -0,31). Bekijk je de gehele periode van week 9 tot en met week 15 dan is het saldo in de drie branches nog steeds positief, wat duidt op een verhoogd ziekteverzuim als gevolg van Corona. Het saldo voor de VVT bedraagt aan het eind van week 15 +1,89%, voor de GHZ +1,36% en voor de ZKH +0,88%.	De gegevens in deze factsheet hebben betrekking hebben op circa 25% van de werknemers in de onderscheiden zorgbranches. Per branche worden de volgende gegevens gepresenteerd: • Ziekmeldingen per week: percentage werknemers dat zich die week ziek gemeld heeft (+teken); • Betermeldingen: percentage werknemers dat zich die week beter gemeld heeft (- teken); • Saldo Ziek en Beter: verschil tussen ziek- en betermeldingen (+ meer ziek, - minder ziek). Een saldo van +0,5 betekent niet dat het ziekteverzuimpercentage met precies 0,5 gestegen is. Wel betekent een positief saldo dat het ziekteverzuim in die periode is gestegen en een negatief saldo dat het ziekteverzuim is gedaald. De gegevens zijn per dag beschikbaar. Maar omdat er een duidelijk weekpatroon inzigt (veruit de meeste meldingen aan het begin van de week en daarna sterk aflopend) worden de gegevens op weekbasis gepresenteerd.
	Ziekmeldingen	2,31%	2,97%	3,66%	4,04%	3,10%	2,56%	2,08%		
	Betermeldingen	-2,24%	-2,68%	-2,67%	-3,02%	-3,13%	-2,89%	-2,19%		
	Saldo ziek en beter	0,07%	0,28%	0,99%	1,02%	-0,03%	-0,34%	-0,10%		
	Resultaten GHZ									
	Ziekmeldingen	2,15%	2,78%	3,60%	3,65%	2,27%	1,69%	0,99%		
	Betermeldingen	-2,04%	-2,51%	-2,58%	-2,45%	-2,61%	-2,22%	-1,36%		
	Saldo ziek en beter	0,12%	0,26%	1,02%	1,19%	-0,33%	-0,53%	-0,37%		
	Resultaten ZKH									
	Ziekmeldingen	2,59%	3,20%	4,20%	3,98%	2,67%	1,96%	1,51%		
	Betermeldingen	-2,42%	-3,18%	-3,15%	-3,19%	-3,00%	-2,46%	-1,81%		
	Saldo Ziek en Beter	0,17%	0,02%	1,05%	0,79%	-0,33%	-0,50%	-0,31%		
	Resultaten GGZ									
	Ziekmeldingen		3,44%	4,52%	3,87%	2,28%	1,40%			
	Betermeldingen		-3,05%	-3,44%	-3,15%	-2,84%	-2,15%			
	Saldo Ziek en Beter		0,39%	1,08%	0,72%	-0,56%	-0,75%			

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 2: Zorgen voor voldoende opvang van kwetsbare personen

	20 mrt	Toelichting
Capaciteit van niet-ziekenhuisbedden		
Huidige capaciteit in gebruik	1220	Bedden die momenteel bezet zijn
Extra capaciteit gerealiseerd	1986	Bedden die beschikbaar zijn, maar nog niet bezet
Maximaal beschikbare opschaling	3832	Beschikbare capaciteit te realiseren binnen geringe tijd
Totaal aantal bedden	7038	
Opvang kwetsbare kinderen		
Inzicht in het aantal meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling		Een inventarisatie (dd 30 maart) door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVt) onder de 26 Veilig Thuis organisaties (VT's) laat zien dat er vooralsnog landelijk geen significante verhoging te zien is van adviesvragen en meldingen bij Veilig Thuis
Inzicht in het aantal gemeenten dat opvang geregeld heeft voor kwetsbare kinderen		

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 3: adviseren maatregelen voor personeel en mensen buiten het ziekenhuis

	Stand 1 april 2020	Instructie PBM	Instructie tests	Vraag en aanbod in kaart brengen – op termijn
	Algemeen			Richtlijnen en instructies zijn gereed.
	Verpleeghuiszorg			
	Gehandicaptenzorg			
	Wijverpleging/thuiszorg			
	Jeugdzorg			
	GGZ			
	Overig			

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 4: oproepen om naar elkaar om te zien, zeker naar kwetsbare mensen

Kwetsbare groepen	Standen
Dak- en thuislozen	Aanvullingen in week 15
Zelfstandig wonende gehandicapten	" " "
Mensen met psychische klachten	" " "
Mensen met geen of zeer laag inkomen	" " "
...	" " "

Continuïteit samenleving COVID-19 - Vitale en cruciale processen

Vitaal proces	Beschikbaarheid personeel	Benodigde middelen voor uitvoer proces
Landelijk transport en distributie elektriciteit (A)		
Regionale distributie elektriciteit (B)		
Gasproductie, landelijk transport en distributie gas (A)		
Regionale distributie gas (B)		
Olievoorziening (A)		
Internet en datadiensten (B)		
Internet-toegang en dataverkeer (B)		
Spraakdienst en SMS* (B)		
Interconnectiviteit (transactie-infrastructuur voor informatie uit basisregistraties) (B)		

Vitaal proces	Beschikbaarheid personeel	Benodigde middelen voor uitvoer proces
Plaats- en tijdsbepaling middels GNSS (B)		
Drinkwater-voorziening (A)		
Keren en beheren waterkwantiteit (A)		
Vlucht- en vliegtuigafhandeling (B)		
Scheepvaartafwikkeling (B)		
Vervoer van personen en goederen over (hoofd)spoorweginfrastructuur (B)		
Vervoer over (hoofd)wegen (B)		
Basisregistraties personen en organisaties (B)		
Elektronisch berichtenverkeer en informatieverschaffing aan burgers (B)		

Vitaal proces	Beschikbaarheid personeel	Benodigde middelen voor uitvoer proces
Grootschalige productie/verwerking en/of opslag (petro)chemische stoffen (B)		
Opslag, productie en verwerking nucleair materiaal (A)		
Toonbankbetalingsverkeer (B)		
Massaal giraal betalingsverkeer (B)		
Hoogwaardig betalingsverkeer tussen banken (B)		
Effectenverkeer (B)		
Communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000 (B)		
Inzet politie (B)		
Inzet defensie (B)		
Identificatie en authenticatie van burgers en bedrijven (B)		

Cruciaal proces	Beschikbaarheid personeel	Benodigde middelen voor uitvoer proces
Zorg, Jeugdhulp en (Maatschappelijke) Ondersteuning		
Leraren en personeel benodigd op school		
Openbaar vervoer		
Voedselketen		
Transport van brandstoffen		
Inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater		
Inzamelen, transporteren en verwerken van afvalstoffen		
Kinderopvang		
Media en communicatie		
Continuïteit hulpverleningsdiensten		
Noodzakelijke overheidsprocessen		

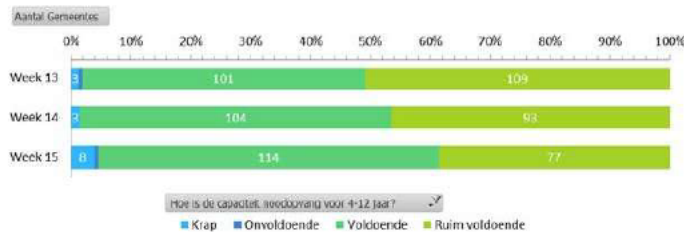

Continuïteit samenleving COVID-19 – Noodopvang onderwijsinstellingen

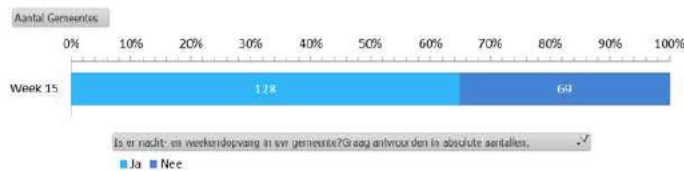
Aantal gemeenten met noodopvang

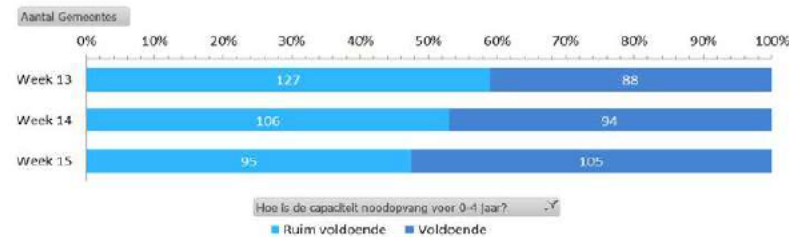
Capaciteit noodopvang 4-12 jaar

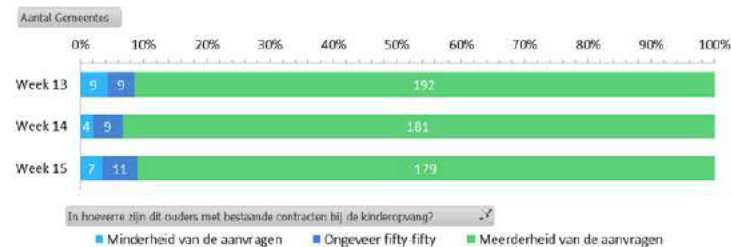
Is er ook vraag naar nacht- en weekendopvang?

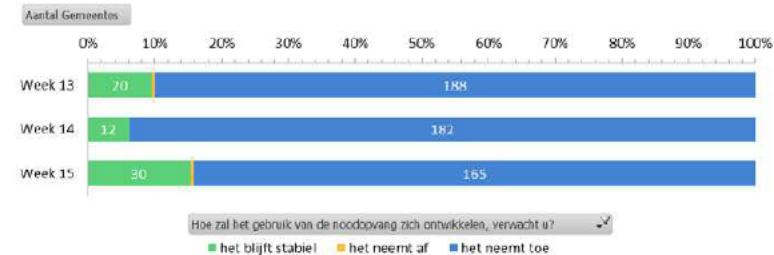
Capaciteit noodopvang voor 0-4 jaar

In hoeverre zijn dit ouders met bestaande contracten kinderopvang?

Hoe zal gebruik noodopvang zich ontwikkelen?

Belangrijkste cijfers

- Het aantal pintransacties, de elektriciteitsconsumptie en de productenvertrouwen ligt aanzienlijk lager. Ook het aantal uitschrijvingen uit de KvK ligt aanzienlijk hoger.
- Het aantal nieuwe WW-aanvragen ligt fors hoger dan voor de coronacrisis. Echter, de stijging in het aantal WW-aanvragen lijkt wel af te zwakken
- Het aantal WW-uitkeringen is met name gestegen in de horeca en catering (+224%), bij uitzendbedrijven (+143%), in de cultuursector (+94%) en onder jongeren van 15-25 jaar (+185%).
- hoewel het aantal binnengekomen aanvragen voor de NOW afneemt, ligt het gebruik van de verschillende regelingen hoog.

Kengetallen - Economie

Indicatoren	Was	Huidig	Prognose	Toelichting
AEX-index	460 (27 mrt) 629 (19 feb) 504 (7 april)	510 op 20 april	Na een dal van 404 punten lijkt de AEX wat te herstellen. De markt lijkt een recessie al wat te hebben ingeprijsd	
Producentenvertrouwen	3,7 (feb '20)	0,2 (mrt '20)	Zal verder wegzakken in april	Ongeveer 90% van de respondenten had al gereageerd op de enquête voordat de vergaande maatregelen tegen de verspreiding van COVID (12 maart) van kracht werden.
Faillissementen	271 (feb '20) 60 (W12) 44 (W13) 69 (W14, 30 mrt-5 apr)	86 (W14, 6-10 apr) 259 (afgelopen 4 weken)	Een stijging tov vorige week, maar niet uitzonderlijk hoog. Het is afwachten of deze trend doorzet. Oploep vermoedelijk later zichtbaar in cijfers	Van alle branches had de groothandel het grootste aantal faillissementen, namelijk 16.. Rechtbanken nemen enkel nog zelf aangevraagde faillissementen in behandeling: faillissementen kunnen hierdoor verborgen blijven.
Autoverkopen	116 dznd (2019K1)	103 dznd (2020K1)	Vooraf 2020K2 zal een sterke daling tonen	Het aantal autoverkopen is ten opzichte van vorig jaar met 11% gedaald. Bron: BOVAG
Inschrijvingen en opheffingen Kamer van Koophandel	Week 6 maart: 6086 inschrijvingen 2763 opheffingen	Week 6 april: 4316 inschrijvingen 3092 opheffingen (lager dan vorige week)	Inschrijvingen gaan dalen	Het aantal inschrijvingen per week daalt en de opheffingen stijgen.
Betalingsverkeer: iDeal en pin-transacties	105.000 (W11) 105.000 (W12) 80.000 (W13)	Aantal betalingen: 80.000 (W14, 30 mrt-5 apr)	Het wekelijkse aantal pintransacties is met 25% gedaald. De omzet via pinnen met 20%.	Het aandeel contactloos betalen is met 10% gestegen. Het aantal iDEAL-betalingen in webwinkels lag in W14 45% hoger dan in dezelfde periode vorig jaar, met een totale waarde van €1.3 miljard.
Elektriciteitsconsumptie		Het elektriciteitsverbruik is met omstreeks 20% gedaald tov de periode voor corona, en teruggevallen tot het niveau dat normaal in het weekend gebruikelijk is.		De afgelopen 3 weken is het vrij constant. Dat kan een indicatie zijn dat de economische activiteit vooralsnog niet verder daalt. Van de daling in het elektriciteitsverbruik is twee derde door de coronamaatregelen.
Nog geen export/importcijfers, daarom Purchasing Managers Index (PMI) van de belangrijkste handelspartners	In februari: - Eurozone: 51,6 - Duitsland: 50,7 - VK: 53,0 - Frankrijk: 51,9 - VS: 49,6	In maart: - Eurozone: 29,7 - Duitsland: 35,0 - VK: 37,1 - Frankrijk: 28,9 - VS: 40,9		De PMI meet de activiteiten van de inkoopmanagers en geldt als de eerste redelijk betrouwbare indicator voor de ontwikkeling van de economie. Een getal lager dan 50 duidt op krimp. Bron: markit

Kengetallen - Economie

Zakelijke financiering (cijfers NvB)

Maatregelen	Aantal
Bereik gezamenlijke maatregel banken (tot 6 maanden en tot 2,5mln) uitstel aflossingen	> 175.000 klanten
Aantal klanten dat tot nu toe uitstel van aflossing gekregen heeft	> 70.000 klanten (90% aanvragen gehonoreerd)
Totaalbedrag tot nu toe uitgestelde aflossingen:	1,69 miljard euro (en oplopend)

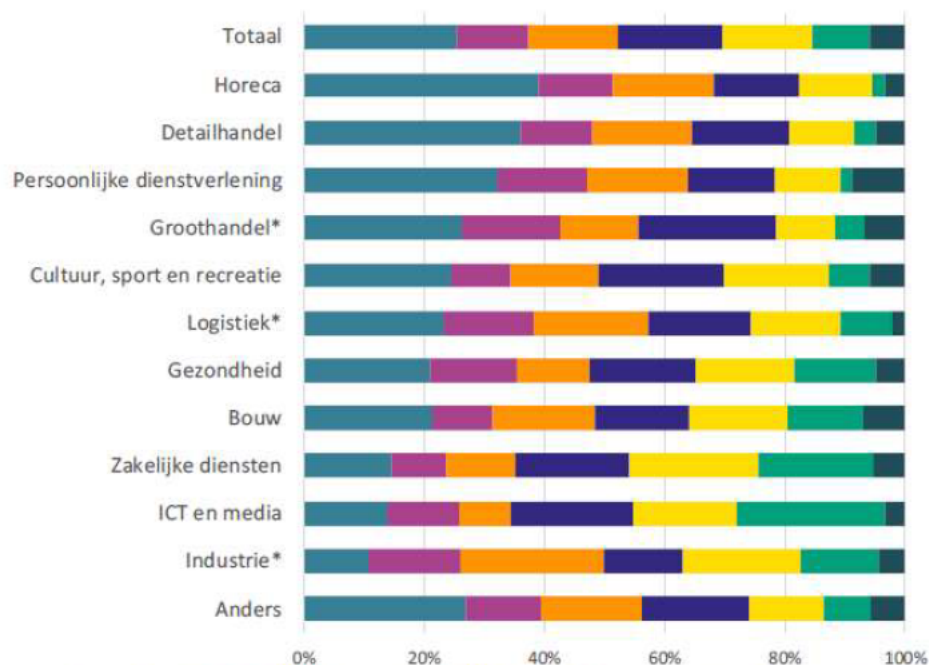

Uitgelicht - Economie

Flitspeiling KvK (gemeten vorige week)

Verwachte financiële moeilijkheden variëren per sector

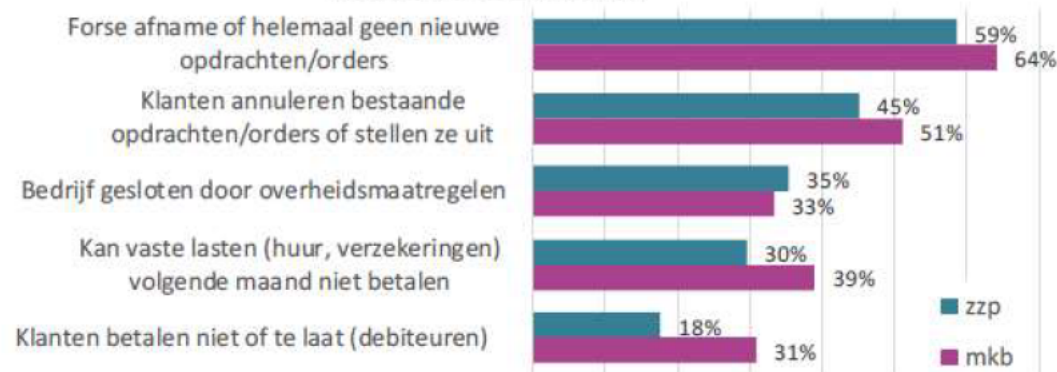
Verwacht je (met jouw bedrijf) in financiële moeilijkheden te komen als gevolg van de coronacrisis?

Verwacht je (met jouw bedrijf) in financiële moeilijkheden te komen als gevolg van de coronacrisis?
Basis: alle deelnemers aan Flitspeiling 2 (n=3.379)

Top 5 - Belemmeringen of problemen als gevolg coronacrisis

Meerdere antwoorden mogelijk

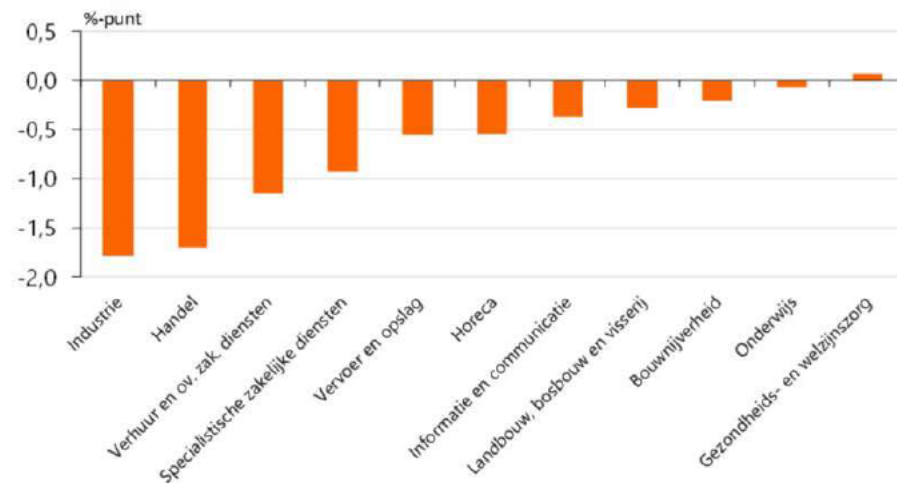

Ik zit nu al in financiële moeilijkheden
Ja, binnen 2 weken
Ja, over 2 tot 4 weken
Ja, over 1 tot 2 maanden
Ja, over 2 maanden of later
Nee, ik verwacht niet of nauwelijks financiële moeilijkheden
Weet ik niet

Uitgelicht - Economie

Figuur 4: Bijdrage aan het effect van de coronacrisis op de Nederlandse economie

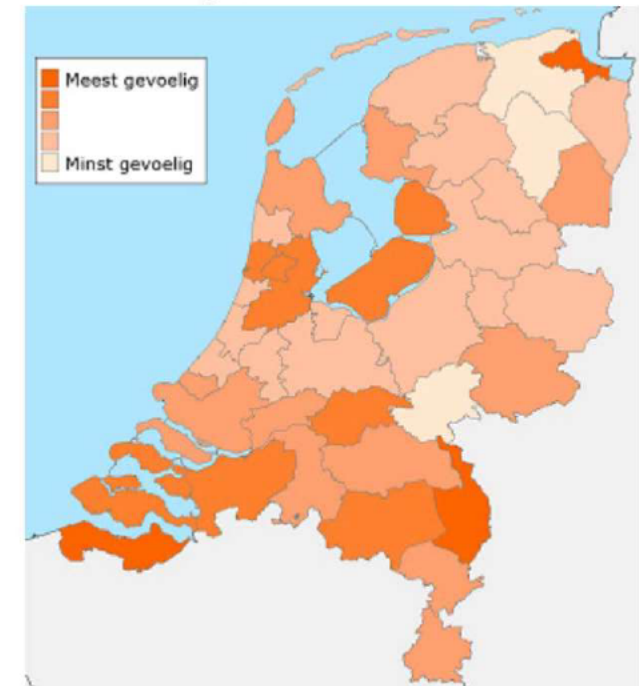

Bron: CBS

[Rabobank](#) becijferde de economische gevoeligheid voor de coronacrisis. Relatief grote en relatief hard geraakte sectoren hebben een groter aandeel in het effect van de coronacrisis. Hoewel de horeca een grote klap krijgt, is het effect hiervan op de totale economie toch lager vanwege het geringe aandeel in de economie. **Per saldo zijn de sectoren die de grootste bijdrage hebben aan het effect op de economie de sectoren 'industrie', 'handel' en 'verhuur en overige zakelijke diensten'.**

Op basis van de sectorstructuur van verschillende regio's komt de Rabobank ook tot een regionaal beeld: **"Noord-Limburg, Zeeuws-Vlaanderen en Delfzijl en omgeving hebben de meest gevoelige economieën** voor de coronacrisis. Dat komt door het grote aandeel industrie in deze regio's. Flevoland, Zuidwest-Gelderland en Groot-Amsterdam zijn gevoelig, door grote handelssector. De minst gevoelige regio's hebben allemaal een grote zorgsector."

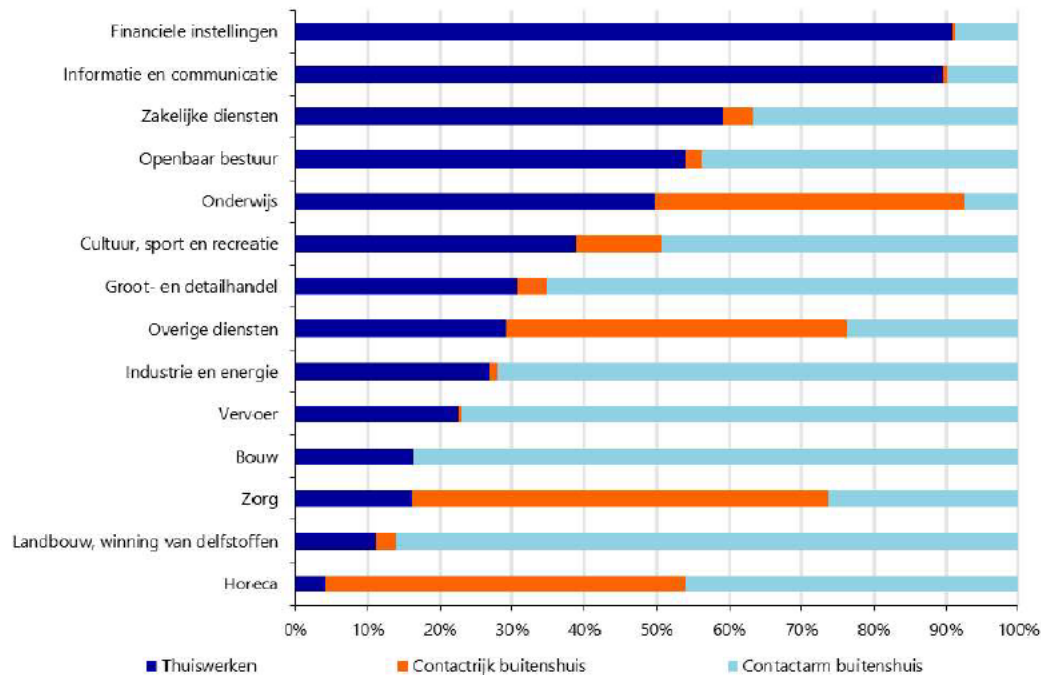
Figuur 5: Economische gevoeligheid voor de coronamaatregelen

Bron: RaboResearch

Uitgelicht - Economie

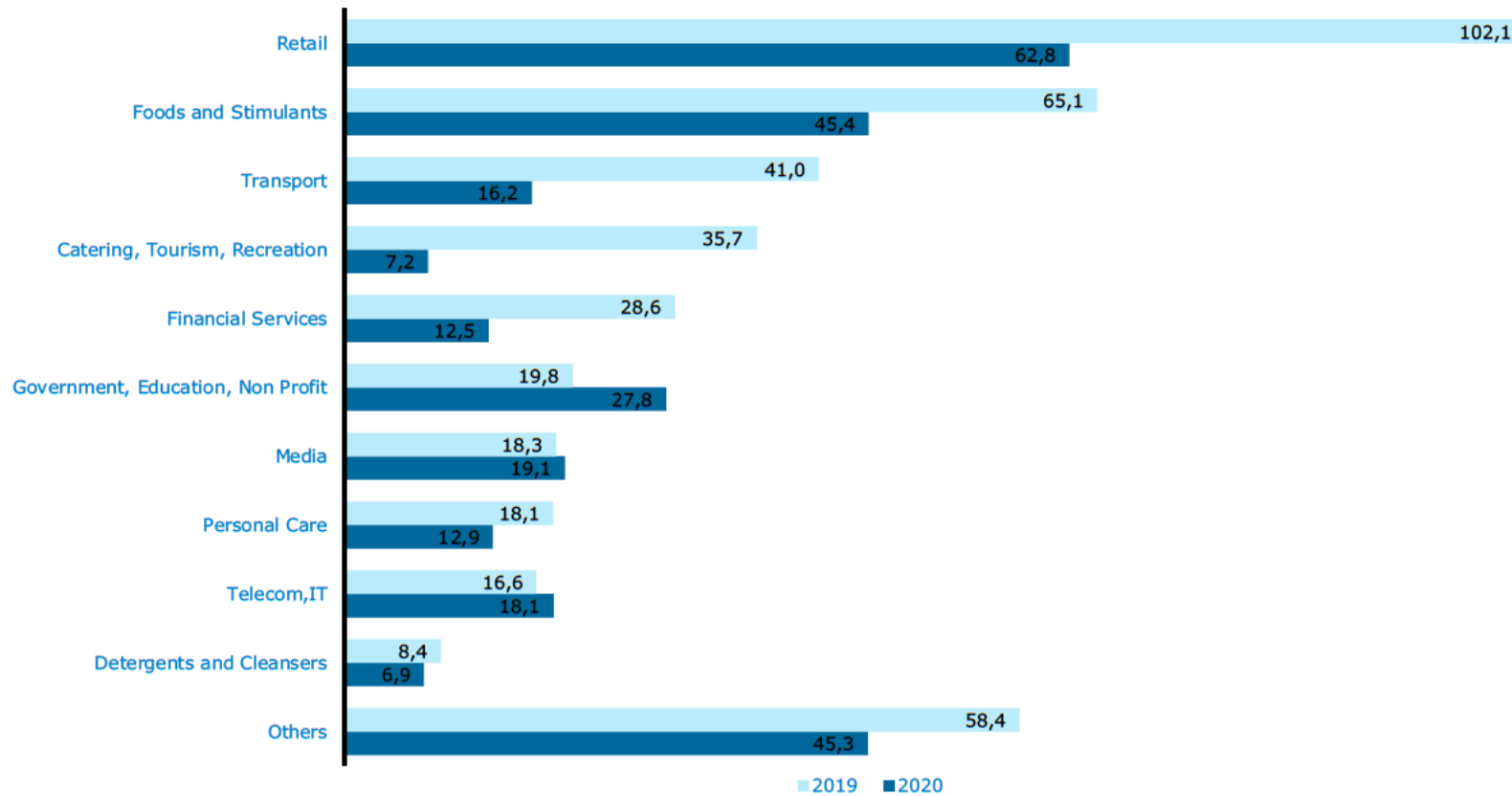
- Rabobank heeft een inschatting gemaakt van het aandeel van de banen in Nederland dat thuis of op minstens anderhalve meter afstand kan worden uitgeoefend.
- Bijna 90% van de economische activiteit in Nederland kan met ten minste anderhalve meter afstand tot anderen plaatsvinden, waarvan 43%-punt geheel thuis.
- Voor de horeca, zorg en overige dienstverlening (zoals de kappersbranche) is dit problematisch.
- Het percentage banen is redelijk gelijk verdeeld over de veertig regio's. Er zijn wel verschillen binnen regio's. Vooral in de regio Amsterdam, Utrecht, Den Haag is een thuiswerkeconomie grotendeels mogelijk i.t.t. het zuidwesten en noordoosten van Nederland, waar minder kan worden thuisgewerkt.
- Er is geen rekening gehouden met het effect van de anderhalvemeterconomie op de productiviteit.

	Percentage banen	Percentage bruto toegevoegde waarde
Anderhalvemeterconomie buitenshuiswerkend	46%	46%
Anderhalvemeterconomie thuiswerkend	38%	43%
Totale anderhalvemeterconomie	84%	89%

Uitgelicht - Economie

Advertentieuitgaven (van Nielsen) in miljoenen euro's pre- en post-coronauitbraak

Uitgelicht - Economie

Waar vinden meer of minder pinbetalingen plaats?

Verskil in aantal transacties op vrijdag 27 maart t.o.v. vergelijkbare dag in 2019

Soort pinlocatie	Verskil
Totaal alle locaties	-35%
Levensbehoeften	-11%
Supermarkten	-8%
Overige voedingswinkels (incl. tabakswinkels)	-14%
Welzijn (drogisterijen, apotheken, etc.)	-37%
Uiterlijk	-84%
Kleding, schoenen, accessoires, sieraden	-81%
Persoonlijke verzorging	-93%
Vrijetijd (spullen)	-30%
Speelgoedwinkels	-24%
Boeken & muziek	-23%
Sport- en fietsenwinkels	-47%
Elektronicawinkels	-19%
Doe-het-zelf (incl. interieur)	0%
Overige non-food winkels	-21%
Vrijetijd (locaties)	-82%
Cafés & restaurants	-79%
Overig (pretpark, bios, hotels, theater, sportclub, etc.)	-96%
Vervoer	-49%
Tankstations & parking	-42%
Openbaar vervoer	-83%

Bron: ING

pintransacties
nemen in twee
weken toe

Waar vinden meer of minder pinbetalingen plaats?

Verskil in aantal transacties in de week t/m vrijdag 10 april t.o.v. jaar eerder

Soort pinlocatie	Verskil*
Totaal alle locaties	-25%
Levensbehoeften	-3%
Supermarkten	-3%
Overige voedingswinkels (incl. tabakswinkels)	0%
Welzijn (drogisterijen, apotheken, etc.)	-39%
Uiterlijk	-73%
Kleding, schoenen, accessoires, sieraden	-67%
Persoonlijke verzorging	-90%
Vrijetijd (spullen)	-10%
Speelgoedwinkels	-4%
Boeken & muziek	+2%
Sport- en fietsenwinkels	-28%
Elektronicawinkels	-22%
Wonen	+37%
Bouwmarkten en tuincentra	+64%
Woon- en interieurwinkels	-42%
Overige non-food winkels	-12%
Vrijetijdsbesteding buitenshuis (locaties)	-73%
Cafés & restaurants	-69%
Overig (pretpark, bios, hotels, theater, sportclub, etc.)	-96%
Vervoer	-44%
Tankstations & parking	-36%
Openbaar vervoer	-82%

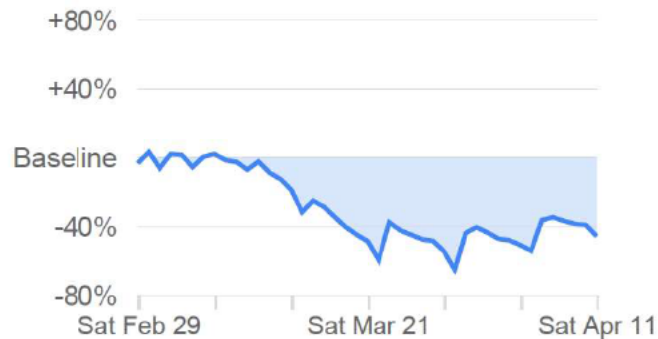
* Gecorrigeerd voor trend

Uitgelicht - Economie

Bewegingen op basis van locatiedata van google

Retail en recreatie
(bijv. winkelcentra
en cafés)

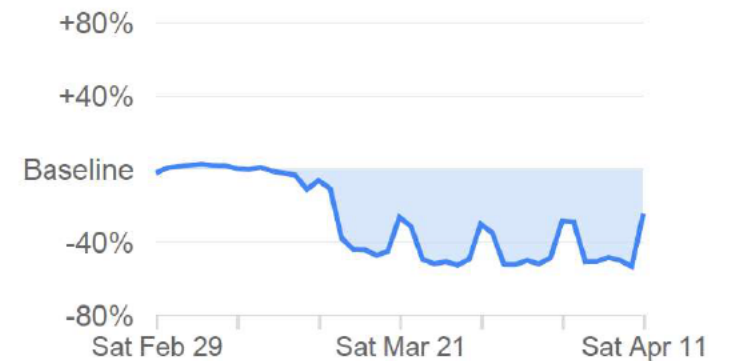
Plaatsen van
vervoer
(bijv stations)

Boodschappen en
drogisterij

Naar het werk

Onderzoek - Economie

- Rabobank en ING verwachten in hun nieuwe ramingen stevige krimp van de Nederlandse economie. ING verwacht een krimp van 6 tot 8 procent als het virus snel onder controle komt. Rabobank verwacht in hun basisscenario (waarbij de corona-beperkende maatregelen tot 1 juni worden voortgezet) een krimp van 5%.
- Uit onderzoek van [Funda](#) blijkt dat een groeiende groep woningzoekers nog steeds gemotiveerd is om te kopen of verkopen t.o.v. het vorige onderzoek. [ABN AMRO](#) en de [Rabobank](#) verwachten wel een daling van de huizenprijzen en de transacties. Enige huizenprijsbeperkingen zijn in de huidige markt niet zeer onwenselijk, wel zorgt het voor een beperking van de binnenlandse consumptie beperken.
- Het [Nibud](#) onderzocht de inkomensterugval. Bijna 20% van de Nederlanders ervaarde in maart een inkomensterugval als gevolg van de coronacrisis. 21% verwacht die ook in april. Onder hen zijn met name jongeren, zelfstandigen en flexwerkers.
- Bijna 85% van door [ONL](#) ondervraagde ondernemers heeft liquiditeitsproblemen of verwacht die binnen enkele maanden.
- Het gebruik van het OV is met rond de 87% gedaald blijkt uit de dagelijkse cijfers van de OV-chipkaart ([TLS](#)).

Kengetallen - Arbeidsmarkt

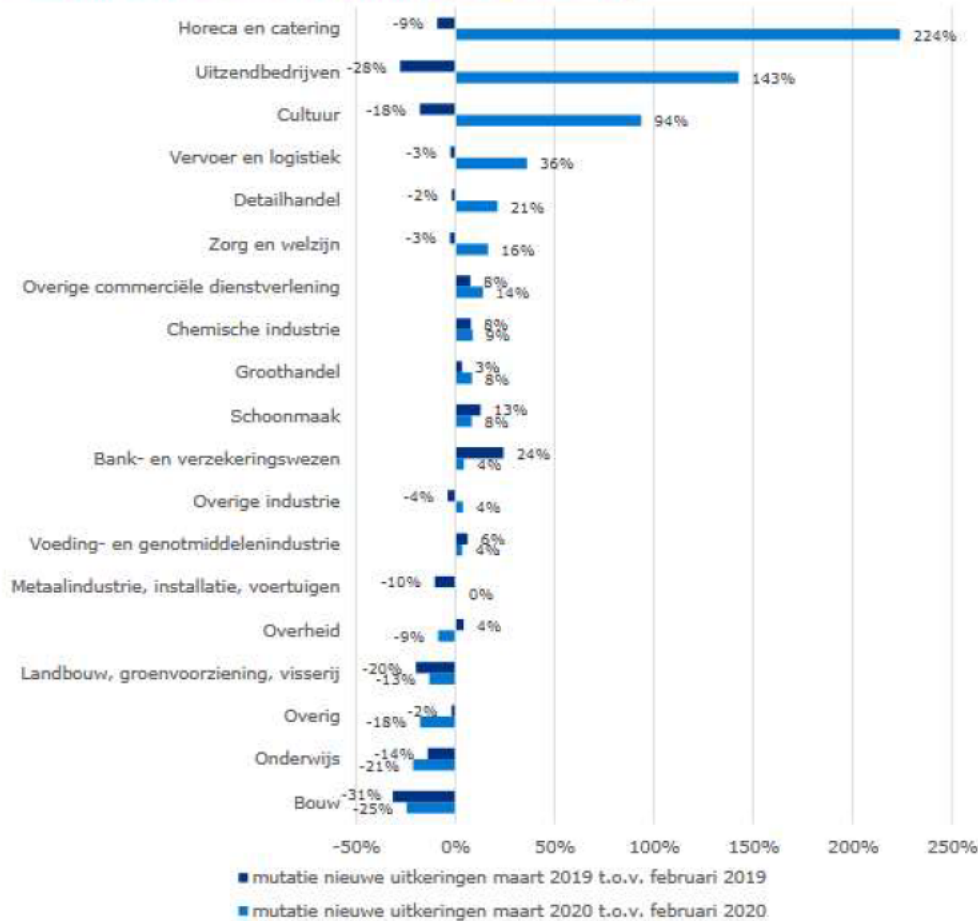
Indicatoren	Was	Huidig	Prognose	Toelichting
Aantal nieuwe aanvragen WW*	27.014 (W14) 29.258 (W13) 20.007 (W12) 6.419 (W11) 7.868 (W10) 11.028 (W9)	19.757 (W15, 6 – 12 apr)	Het is voornamelijk onduidelijk of de stijging doorzet.	De nieuwe ww-aanvragen piekte in W13. Het aantal aanvragen WW steeg van W11 (9 – 15 mrt) op W12 (212%), en van W12 op W13 (46%). Daarna daalde de nieuwe ww-aanvragen. Van W13 op W14 bedroeg de daling 8% en van W14 op W15 bedroeg de daling 27%. Het aantal WW-uitkeringen is met name gestegen in de horeca en catering (+224%), bij uitzendbedrijven (+143%), in de cultuursector (+94%) en onder jongeren van 15-25 jaar (+185%).
Aantal nieuwe meldingen ZW*	12.695 (W14) 13.319 (W13) 19.131 (W12) 11.871 (W11) 10.674 (W10) 13.574 (W9)	8.317 (W15, 6 – 12 apr)	Het is voornamelijk onduidelijk of er weer een piek in ZW-meldingen op gaat treden.	Het aantal meldingen ZW is na een stijging in W12 (16-22 mrt) weer op het gebruikelijke niveau .
Aantal werkenden	9.057 dznd (feb '20) 9.059 dznd (jan '20) 9.028 dznd (dec '19)	9.040 dznd (mrt '20)	Zal afnemen.	Het aantal werkenden is licht gedaald , omdat het aantal baanverliezers groter is dan het aantal baanvinders. Het is te verwachten dat het aantal baanverliezers verder gaat stijgen en dat het aantal baanvinders verder gaat dalen.
Aantal werklozen	274 dznd (feb '20) 284 dznd (jan '20) 302 dznd (dec '19)	273 dznd (mrt '20)	Zal toenemen, met name voor groepen met een flexcontract.	Het aantal werklozen is in maart opvallend genoeg gedaald. Daarmee is het werkloosheidspercentage op 2,9% gebleven. Dat is historisch gezien erg laag . Een groot aantal baanverliezers wordt namelijk niet tot de werklozen gerekend, omdat zij niet beschikbaar of niet recentelijk gezocht hebben naar werk. De effecten van de coronacrisis op de werkloosheid zullen zich waarschijnlijk pas later tot uiting komen.

* Dit zijn conceptcijfers. Gezien de snelheid van productie is het niet mogelijk een validatieslag te maken. De cijfers zijn evenwel goed bruikbaar om een trend op weekbasis te analyseren.

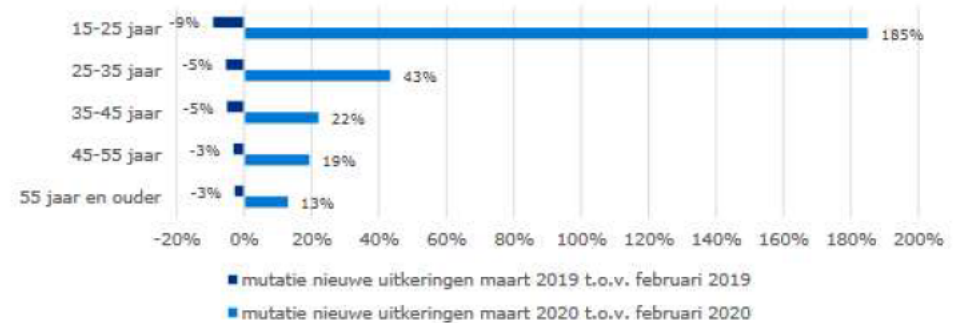

Uitgelicht - Arbeidsmarkt

Nieuwe WW-uitkeringen – maandmutaties naar sector
mutatie maart ten opzichte van februari (in 2019 en 2020)

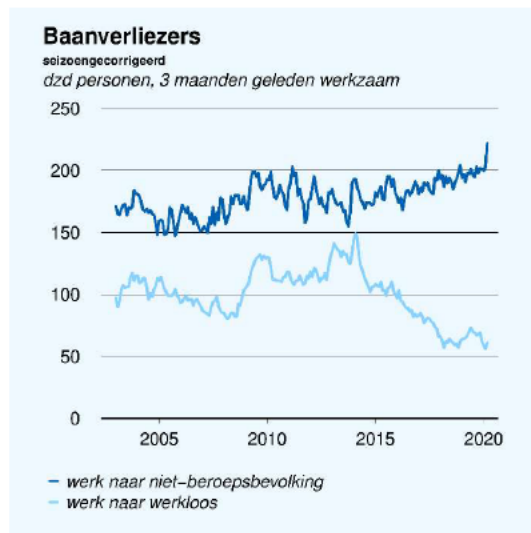

Nieuwe WW-uitkeringen – maandmutaties naar leeftijd
mutatie maart ten opzichte van februari (in 2020 en 2019)

Uitgelicht - Arbeidsmarkt

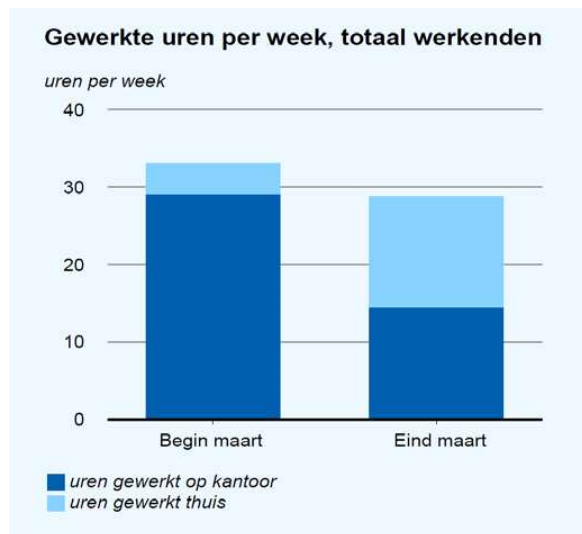
Niveau werkgelegenheid in personen licht afgenomen in maand maart, uitstroom begint toe te nemen

Bron: CBS en UWV.

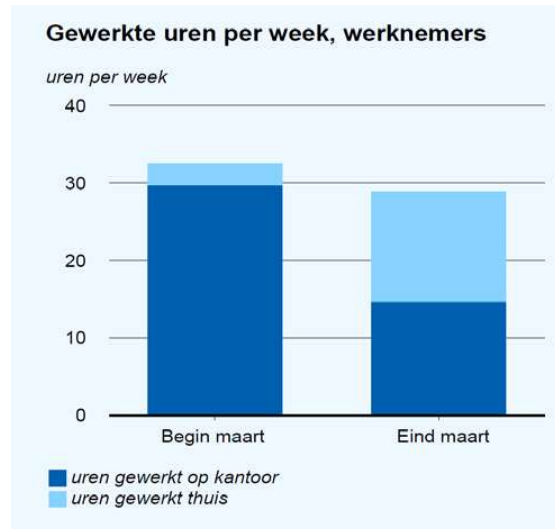

Uitgelicht - Arbeidsmarkt

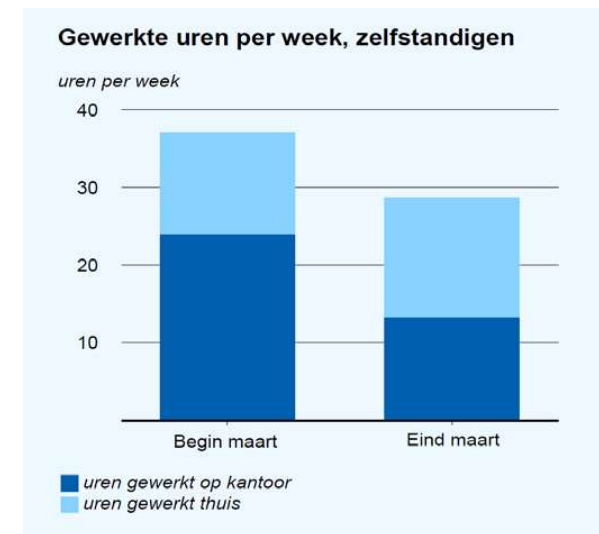
Werkenden: 33,1 naar 28,8 (-13%)

Werknemers: 32,5 naar 28,9 (-11%)

Zelfstandigen: 37,1 naar 28,7 (-23%)

Forse daling gewerkte uren na lockdown, vooral bij zelfstandigen.

Bron: [Von Gaudecker e.a. \(2020\)](#), LISS-panel, N=2.918.

Onderzoek - Arbeidsmarkt

Flexwerkers

- FNV schat in dat de banen van omstreeks 800 duizend flexwerkers in gevaar zijn. CNV becijfert dat de helft van de uitzendkrachten, circa 130 duizend, bijna geen werk of geen werk meer heeft.

Vacatures

- Het aantal vacatures op de website van monsterboard is in twee weken gedaald met ongeveer 22%, zo melden [Belfi en Borghans in de ESB](#). Dat is even fors als de daling in het eerste kwartaal van de kredietcrisis. Onderzoek van vacaturesite Indeed en van JobDiggers sluit hier op aan (daling van 23% t.o.v. vorig jaar), vooral in de horeca (-53%) en toerisme (-48%).

Werkomstandigheden

- Bedrijven krijgen tot nu toe nauwelijks boetes als zij hun werknemers niet goed beschermen tegen Corona op de werkvloer. Dit blijkt uit een [inventarisatie](#) van vakbond CNV. [ISZW](#) geeft aan dat sinds 2 maart er 500 meldingen zijn binnengekomen over maatregelen.

Sociale Zekerheid

- [NRC](#) peilde bij 32 gemeentes het aantal aanvragen bijstandsuitkering: bij de helft (stijging +50% of meer), bij 3 (geen stijging) en 6 (lichte stijging) in de afgelopen weken.

Overig

- [Motivaction](#) liet zien dat de baan zekerheid is afgenomen. 64% zegt zeker te zijn van zijn contract. Een week geleden was dat 72%.
- Het [ILO](#) heeft ingeschat dat het aantal wereldwijde werkuren in 2020K1 zal dalen met 6,7%. Dat is het equivalent van 195 miljoen FTE. Voor Europa wordt een grotere daling verwacht, namelijk van 7,8% (gelijk aan 12 miljoen FTE). De raming is sterk afhankelijk van de duur van de pandemie en de impact van maatregelen.

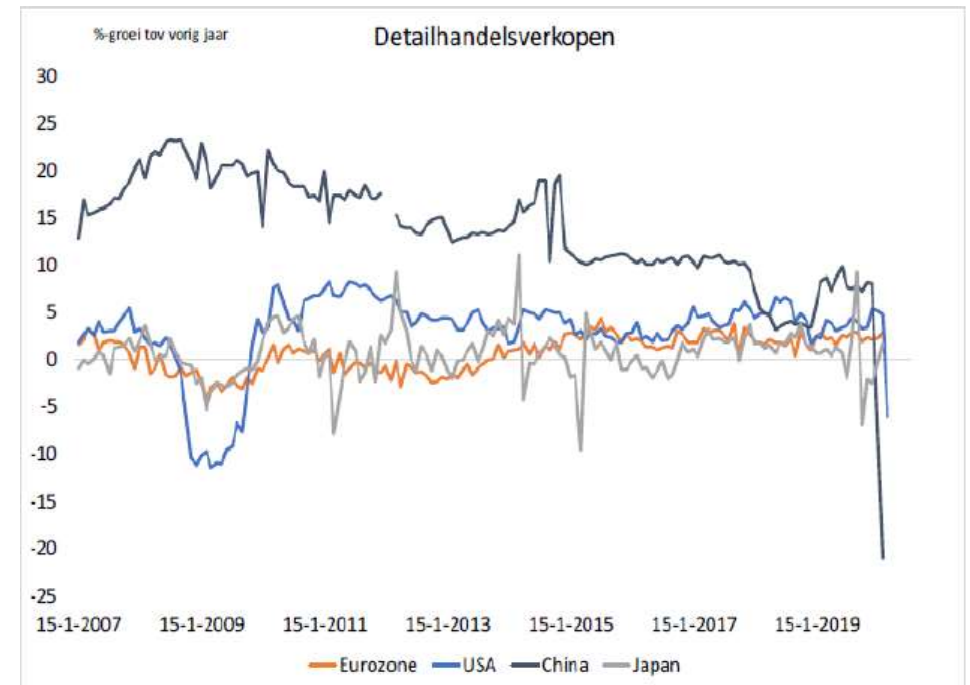
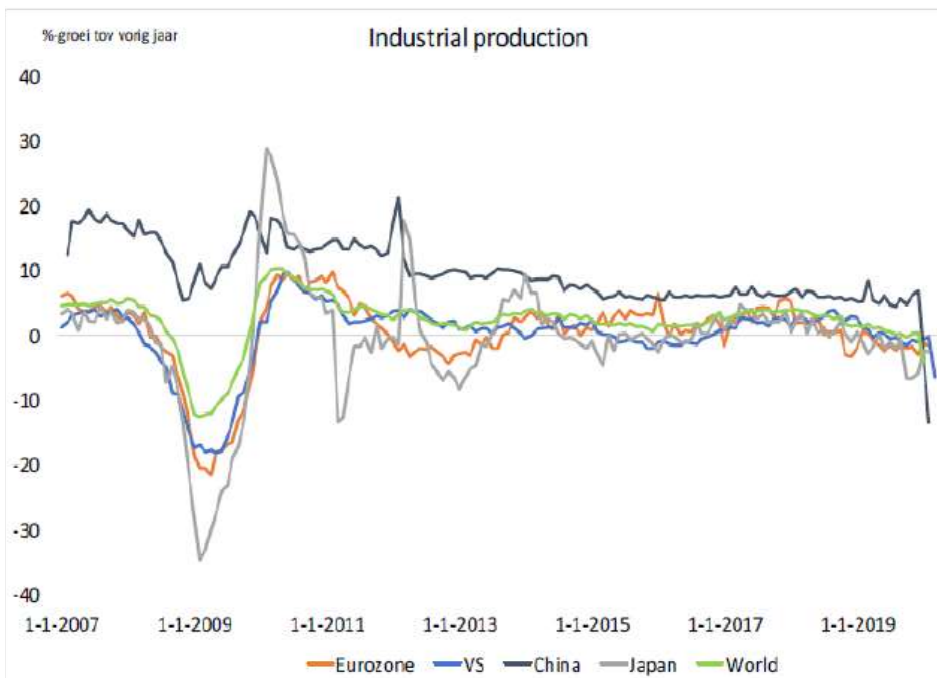
Kengetallen - Internationaal

- Het aantal werkloosheidsaanvragen in de VS blijft hoog. Afgelopen week waren er weer 5,2 miljoen nieuwe aanvragen, waarmee het totaal van de afgelopen drie weken op ruim 22 miljoen komt. Hierdoor ligt de werkloosheid nu naar verwachting al op 13,5%.
- De industriële productie in de VS is met 5,5% afgenomen in maart vergeleken met een maand eerder (jaar op jaar is de krimp 6,4%). De omzet van de detailhandel lag 8,7% lager dan in februari (een daling van 6,2% jaar op jaar).
- Chinese bbp krimpt in het eerste kwartaal met 6,8% (j-o-j). COVID-19 maakt hiermee een einde aan een tijdperk van ononderbroken groei dat teruggaat tot eind jaren zeventig. Daarnaast daalde de industriële productie in het eerste kwartaal met 8,4%. Verder daalde de winkelverkoop in maart met 16,6% (j-o-j).

	BBP-groei in % jaar op jaar			Inflatie in % jaar op jaar				Werkloosheid als % beroepsbevolking ¹			Inkoopmanagerindex (PMI) > 50 duidt op groei		
	K3 2019	K4 2019	K1 2020	headline mrt	kern			jan	feb	mrt	jan	feb	mrt
					jan	feb	mrt						
VS	↑ 2,1%	⇒ 2,1%	-	-	↑ 1,7%	↑ 1,8%	-	↑ 3,6%	↓ 3,5%	↑ 4,4%	↑ 53,3	↓ 49,6	↓ 40,9
China	↓ 6,0%	⇒ 6,0%	↓ -6,8%	-	↑ 1,5%	↓ 1,0%	-	-	-	-	↓ 51,9	↓ 27,5	↑ 46,7
Japan	↓ 0,1%	↓ -7,1%	-	-	↓ 0,8%	↓ 0,6%	-	↑ 2,3%	⇒ 2,3%	-	↑ 50,1	↓ 47,0	↓ 36,2
VK	⇒ 1,3%	↓ 1,1%	-	-	↑ 1,6%	↑ 1,7%	-	↑ 3,9%	-	-	↑ 53,3	↓ 53,0	↓ 36,0
Eurogebied	↑ 1,3%	↓ 1,0%	-	↓ 0,7%	↓ 1,1%	↑ 1,2%	↓ 1,0%	⇒ 7,4%	↓ 7,3%	-	↑ 51,3	↑ 51,6	↓ 29,7
Duitsland	↑ 0,6%	↓ 0,4%	-	↓ 1,3%	↓ 1,3%	↑ 1,4%	↓ 1,3%	⇒ 3,2%	⇒ 3,2%	-	↑ 51,2	↓ 50,7	↓ 35,0
Frankrijk	⇒ 1,5%	↓ 0,9%	-	↓ 0,7%	↓ 0,9%	↑ 1,2%	↓ 0,6%	⇒ 8,2%	↓ 8,1%	-	↓ 51,1	↑ 52,0	↓ 28,9
Italië	↑ 0,5%	↓ 0,1%	-	↓ 0,1%	↓ 0,5%	⇒ 0,5%	⇒ 0,5%	⇒ 9,8%	↓ 9,7%	-	↑ 50,4	↑ 50,7	↓ 20,2
Nederland	↑ 2,0%	↓ 1,6%	-	↓ 1,1%	↓ 2,0%	↓ 1,8%	⇒ 1,8%	↓ 3,0%	↓ 2,9%	⇒ 2,9%	-	-	-
Spanje	↓ 1,9%	↓ 1,8%	-	↓ 0,2%	⇒ 1,1%	↑ 1,3%	-	⇒ 13,7%	↓ 13,6%	-	↓ 51,5	↑ 51,8	↓ 26,7

Uitgelicht - Internationaal

Uitgelicht - Internationaal

Schematisch overzicht nationale maatregelen EU-27

Soort maatregel	EU LS die maatregel nemen	Achtergrond
Werktijdverkorting	NL, DUI, FRA, ITA, BEL, SPA, DK, ZWE, OOS, IER, LUX, VK, TSJ, HON	
Uitstel fiscale en sociale betalingen (uitstel belastingen en premies ter bevordering liquiditeit ondernemers)	NL, DUI, FRA, ITA, BEL, SPA, DK, OOS, TSJ, GRI. MAL, POL, POR, SLV, SLK, ZWE, EST, LET, LUX, VK, BUL, FIN, IER, LIT, ROE	VB: DUI ziet ook af van handhavingsmaatregelen en verzuimboetes en vergemakkelijkt aanpassen voorlopige belastingaanslagen
Garanties op bedrijfsleningen	Bijna alle EU LS	VB: DUI heeft via staatsbank KfW een operatie van 600 miljard aangekondigd ter garantie van leningen aan bedrijven en ongelimiteerde liquiditeitssteun
Inkomensondersteuning ZZP & MKB	NL, BEL, SPA, ITA, IER, FIN, MAL, POR, TSJ, VK, DK, DUI, FRA, ZWE, POL, LUX, SLV, SLK	POR – voor de werknemers die thuis moeten blijven voor de kinderen en niet kunnen telewerken.
Ondersteuning parttimers	ZWE, OOS	
Tegemoetkomingen Ziekteverzuim	IER, SPA, ZWE, DK, VK, EST, LET, SLV	EST - eerste 3 dagen SLV – alleen voor COVID-19 patienten
Fonds ter compensatie geannuleerde evenementen	DK, SPA, EST, ZWE	
Flexibiliteit in overheidscontracten	FRA, BEL	
Ondersteuning exportbedrijven	ITA, DK, FRA, ZWE, POL, VK, LUX	
Extra FDI screening		
Exit-strategie omringende landen algemeen	BEL, DUI, FRA, ITA, VK, DK, LUX, OOS, SPA, ZWE, ZWI	Europese landen hebben vergelijkbare maatregelen genomen, maar er zijn verschillen (striktheid; afdwingbaarheid; looptijd). Voorlopig bieden de exitstrategieën een diffuus totaalbeeld. Afvlakken van besmettingen geldt doorgaans als voorwaarde voor afschaling en testen, apps en mondkapjes zijn middelen die bij een exitstrategie worden overwogen.

Voortgang sociaaleconomische maatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Bedragen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
NOW (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid)	88.000 aanvragen (W16, 13 - 19 apr) 81.500 aanvragen (W15, 6 - 12 apr)	De laatste stand van zaken: de eerste 78.000 aanvragen zijn goed voor een voorschot van 1,3 miljard euro en een totaalbedrag van 5 miljard euro.	De NOW-regeling is op maandag 6 april gestart. Het aantal aanvragen is vanaf de eerste dag over het algemeen gedaald. Van de 81.500 aanvragen in W15 werd het merendeel ingediend op 6 april (38.000), 7 april (18.500), 8 april (10.500) en 9 april (8.000). Sindsdien zijn er 13.000 aanvragen ingediend. Er zijn tot nu toe 4.000 afwijzingen.
Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)	153.500 aanvragen (15 apr) 107.500 aanvragen (8 apr) 60.000 aanvragen (1 apr) 11.000 aanvragen (25 mrt)		SZW werkt op dit moment aan een informatiestructuur tussen gemeenten en het Rijk. Gemeenten wordt gevraagd dagelijks te rapporteren over het aantal aanvragen voor de TOZO. De steekproef dekt 145 van de 154 bevroegde gemeenten. Daarmee dekt de steekproef 39% van de potentiële aanvragers (zelfstandigen die het urencriterium halen). Het aantal wekelijkse nieuwe aanvragen is relatief stabiel en bedraagt ongeveer 45 tot 50 duizend.
De mogelijkheden tot uitstel van belasting	30.000 ondernemingen (16 apr) 23.000 ondernemingen (9 apr)	Totaalbedrag: € 1 mrd (16 apr)	De verwachting is dat dit aantal nog sterk zal gaan oplopen. De inschatting is dat mogelijk enkele honderdduizenden ondernemingen hiervan gebruik zullen maken. De eerste ondernemingen hebben zich "spontaan" gemeld, het merendeel zal uitstel vragen zodra ze de aanslagen van de Belastingdienst ontvangen hebben.
Compensatieregeling (TOGS), totaalaantallen	110.000 (16 april)	269 miljoen euro goedgekeurd (67.250 aanvragen)	Op 13 april stond de teller al op 90.000. Uit de flitspeiling van de KvK blijkt dat ondernemers deze regeling het meest relevant vinden.

Voortgang sociaaleconomische maatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Bedragen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
De schuldhulpverlening.	Verzoeken tot toelating WSNP: 334 (Jan 20) 275 (Feb '20) 201 (Maart '20)		Toelating WSNP: daling van de instroom in maart 2020 t.o.v. februari 2020 en een meer dan halvering t.o.v. maart 2019. instroom stagneert, omdat de rechtbanken alleen urgente gevallen behandelen. Wanneer dit wordt opgeheven is de verwachting dat het aantal gaat stijgen. Update enquête NVVK: 16% van de gemeenten/instellingen schuldhulpverlening heeft een stijging van het aantal aanmeldingen schuldhulp, 44% een daling. Cijfers lastig te interpreteren. Komt mogelijk door wegvallen fysiek contact loketten maar ook effect van noodmaatregelen (NOW/TOZO).
Aanvragen voor ondersteuning uit het calamiteitenfonds Voedselbank Nederland	5 aanvragen – 4 toekenningen (9 april) 7 aanvragen (16 april)	Subsidieverstrekking van € 4mil calamiteitenfonds	Nederlands Dagblad : Voorzitter Voedselbank NL voorspelt dat de voedselbanken door de coronacrisis extra klanten krijgen,. Bij het huidige aantal van 151.000 klanten, komt dat neer op tienduizenden extra bezoekers.
BMKB-C	9.150 aanvragen waarvan 334 gehonoreerd	34 miljoen euro gehonoreerd	Cijfers NvB, maar die lopen nog wat achter. Gemiddeld aanvraagbedrag: EUR 175.000,-
Qredits	5140 aanvragen tot uitstel van betaling (17 april)	88% van de subsidie van € 4 miljoen is gebruikt	De meeste uitstelverzoeken zijn in de zorg, detailhandel en horeca. Van de 6000 ondernemers waar budget voor is hebben 4391 ondernemers in totaal op 17 april (tot 3 april 4025 en week ervoor 3533) uitstel gevraagd. Het aantal aanvragen vlakkt af.
Regeling cultuursector			
Regeling landbouw (o.a. sierteelt)			

Caribische delen van het Koninkrijk per land

	Maximaal controleren (incl. zorg kwetsbare personen)	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	Sint Maarten
	Aantal positief geteste mensen totaal (sinds gisteren)	1	2	2	14	96 (+1)	68 (+4)
	Aantal ziekenhuisopnamen actueel (cumulatief)	0	0	0	1 (3)	3 (12)	7* (17*)
	Aantal patiënten op IC actueel (cumulatief)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1 (2)	3 (3)	5* (12*)
	Aantal patiënten overleden totaal (sinds gisteren)	0	0	0	1	2	10 (+1)
	Beschikbaarheid IC bedden voor Corona						
	Beschikbaarheid zorgpersoneel						
	Beschikbaarheid hulpmiddelen						
	Testcapaciteit						
	Continuïteit acute zorg in de regio						
	Interinsulair patiëntenvervoer						
	Continuïteit meest vitale processen	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten
	Openbare orde en veiligheid						
	Grenstoezicht / opvang migratiestromen						
	Voedselvoorziening						
	Transport van en naar eilanden (vracht)						
	Nutsvoorzieningen (water, gas, elektra)						
	Noodzakelijke overheidsprocessen						

*inclusief 1 inwoner uit Saint Martin

Caribische delen van het Koninkrijk per land

	Sociaal-economische kengetallen	Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	Sint Maarten
	Aantal binnenkomende toeristen - Februari - Maart - April (peildatum)				April: 0	April: 0	April: 0
	Raming BBP (incl. bron)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.			
	Raming liquiditeitspositie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.			
	Deviezenreserve	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.			
	Aantal faillissementen (peildatum)						
	Aantal werklozen geregistreerd (peildatum)	Niet geregistreerd	Niet geregistreerd	Niet geregistreerd	(nog) niet beschikbaar	(nog) niet beschikbaar	(nog) niet beschikbaar
	Aantal aanvragen onderstand corona-gerelateerd	8 totaal BES (nieuwe aanvragen week 15)					
	Instroom vreemdelingen geregistreerd		n.v.t	n.v.t			n.v.t
	Aantal kinderopvang cruciale beroepen	47	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Aantal personen met loondervingsuitkering	716	61	22	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Aantal aanvragen noodloket ondernemers	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Aantal uitstel van belastingbetaling	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Aantal aanvragen BMKB en GO-regeling	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Aantal aanvragen Qredits	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	Volgt z.s.m.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Caribische delen van het Koninkrijk per land

	Bijstandsverzoeken	Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten
	Aantal ontvangen	5	6	6	8	6	8
	Aantal afgedaan	2	4	3	7	6	6
	Aantal toegekend	2	3	2	6	5	5

	Maatschappelijke effecten	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten
	Draagvlak voor aanpak/maatregelen						
	Opvolging: Houden mensen zich aan de maatregelen?						
	Handhaafbaarheid						
	Signalen van maatschappelijke onrust/openbare-ordeproblemen						
	Impact van maatregelen op de samenleving						

N.B.: de Landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten zijn primair zelf verantwoordelijk voor de te nemen (mitigerende) maatregelen in het kader van COVID-19.

Maatschappelijk effect

Maatschappelijke ontwikkelingen	Huidig
Draagvlak voor maatregelen in de samenleving	- Risico op maatschappelijke onrust door toenemende ongelijkheid onder burgers en bedrijven ten aanzien van werkloosheid, financiële steun (verkrijgen kredieten, steunpakketten), veilige publieke omgeving en werkomgeving (beschermingsmiddelen, testen), gebrek onderwijs aan kwetsbare scholieren, besmettingen verzorgingstehuizen. - Onrust wordt verder gevoeld indien (het gevoel heerst dat) steun ongelijk wordt ontvangen, of door onvoldoende draagvlak voor afgezwakte maatregelen. - Continue druk op geloofwaardigheid van overheid, experts en maatregelen. Berichtgeving over maatregelen in het buitenland (versoepling of verlenging, mondkapjes), evenals kritiek vanuit experts op proces rondom de COVID-19 apps en uitgesproken verwachting door landelijke media dat apps vermoedelijk niet meer gebruikt zullen gaan worden kunnen overtuigingskracht en geloofwaardigheid overheid aantasten.
Opvolging: Houden mensen zich aan de maatregelen?	- Maatregelen worden over algemeen breed nageleefd, het weer blijft belangrijke factor. Uitzondering vormen enkele groepen (jongeren) die samenkomsten, feesten organiseren of op andere wijze maatregelen bewust niet naleven (buitensporters). - Prikkel om maatregelen na te leven staat onder druk door langere termijn, aanhoudende mooie weer, gemis van sociaal contact en versoepling van maatregelen in andere landen. Noodzaak tot zelfdiscipline vermindert bovendien wanneer idee ontstaat dat anderen losser met maatregelen omgaan. Komende ramadan (23/4 e.v.) werkt mogelijk extra verzwarend.
Handhaafbaarheid	- Aandacht voor groepen (jongeren) die maatregelen niet naleven. - Door langere duur van maatregelen kan, bij afname bereidheid tot opvolging, meer druk komen op handhaving.
Signalen van maatschappelijke onrust/OOV-problemen	- Vorige week (13/4 – 19/4) stijging t.o.v. vorige week van aantal overlastmeldingen. Met name meldingen van burenruzies, geluidsoverlast en jeugdoverlast. Inmiddels ook meer en meer meldingen van groepsvorming in privésfeer, verklaarbaar door het goede weer. - Diverse onderwijsvakbonden uiten namens uit leden zorgen over het mogelijk opengaan van scholen. - Aanhoudend tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) in frontlinie-beroepen leidt tot steeds meer kritiek. - Toename van meldingen huiselijk geweld (31/3). - Voortdurende discussie invoering 'corona-apps': gevoeld door politieke en maatschappelijk zorgen, kritiek van experts en uitgesproken vermoedens landelijke media over stopzetten van ontwikkeling van de apps.
Impact van maatregelen op de samenleving	- Groeiend besef van nieuwe realiteit over 1.5m-samenleving, wel zorgen over negatieve sociaal-maatschappelijke en economische vooruitzichten. - Toenemende onrust over gevolgen binnen diverse economische sectoren, waaronder horeca en cultuursector. - Onrust en ongemak ten aanzien binnen onderwijssector, zowel ten aanzien van gezondheid, leerachterstanden en druk op ouders door thuisblijvende kinderen. - Hernieuwde aandacht voor sterk oplopende achterstanden reguliere zorg leidend tot additionele sterfgevallen (schaduwcrisis).
Sociale-psychologische impact	- Aantal Nederlanders dat persoonlijk geraakt wordt door COVID-19 neemt toe. - Frontliniërs personeel kan te maken krijgen met overbelasting en traumatische ervaringen, wat kan leiden tot burn-outs en PTSS. - Zorgen om eenzaamheid onder kwetsbare personen. - Indien sprake is van versoepling van maatregelen voor bepaalde groepen (jongeren) vergroot dit gevoelens van ongelijkheid en doet dit een extra beroep op mentale weerbaarheid van kwetsbare groepen die niet onder versoepling vallen.
Hoe wordt totaalpakket maatregelen ervaren en waar zitten knelpunten?	- Economische steunmaatregelen nemen in belang toe (wie krijgt wel steun, wie niet, hoe lang, hoe veel). Horeca en cultuursector voelen zich hierin achtergesteld. - Versoepling of verlengen van maatregelen in Europese landen kan druk zetten op discussie over duur en omvang van Nederlandse maatregelen. - Wankel evenwicht verlengen maatregelen of juist versoepling: risico op groeiende ontevredenheid samenleving en afname draagvlak versus situatie waarin burgers grenzen van maatregelen verder gaan opzoeken bij te grote versoepling. (Internationale) wetenschappelijke discussie over COVID-19 zal voortduren, binnenlandse en buitenlandse kritiek op gevoerd crisisbeleid zal niet verdwijnen.
Signalen van neveneffecten van de maatregelen	Aanhoudende zorgen over diverse schaduwcrises (economie, zorg, onderwijs)

Maatschappelijk effect (vervolg)

Internationaal	Was	Huidig	Toelichting aandachtspunten
Rode draad van besluiten van landen/internationale instanties	11.1	11.1	
Impact van maatregelen en adviezen Nederland op andere landen	• [REDACTED] • Zeker stellen repatriëring, medisch transport en goederenvervoer bij maatregelen vliegverkeer. • [REDACTED] • Zorgen over toerisme uit buurlanden. • [REDACTED] 10.2a 11.1	• [REDACTED] • In afwegingskader vliegverboden wordt dit geborgd en is aandacht voor actief vooraf informeren landen waarvoor vliegverboden gelden. • Kamerbrief maatregelen vliegverkeer 9/4 zoekt aansluiting met Europees vliegverbod (tot 15/5). • Communicatie ingezet om toerisme naar NL te voorkomen. In nauw overleg met buurlanden. • Ministeries stemmen communicatie over derde landen met BZ af.	• Maatregelen in meeste EU-landen gelijkgetrokken; bijvoorbeeld door sluiting scholen (22 LS), sluiting van openbare gelegenheden, zoals restaurants/café's (23 LS) en inperking bewegingsvrijheid. • Beeldvorming internationaal: NL heeft zich geëngageerd aan het helpen van andere LS, inclusief bereidheid extra geld ter beschikking te stellen om directe effecten pandemie het hoofd te bieden: Europees steunpakket 9/4
Impact van maatregelen en adviezen andere landen op Nederland	• Sluiting grenzen en vliegverboden in veel landen bemoeilijken terugkeer gestrande NL reizigers. • Nauw overleg met BEL en DUI over grensoverschrijdende kwesties en grensproblematiek.	• Convenant Bijzondere Bijstand Buitenland overeengekomen en in uitvoering. 25.000 personen ingeschreven. 22 repatriëringsvluchten uitgevoerd met ongeveer 8400 NL'ers en 1350 EU-burgers aan boord. Nog enkele vluchten in planning. Postennetwerk actief betrokken bij mogelijk maken repatriëring.	
Benodigde internationale inzet en steun	• Noodzaak van levering van medische apparatuur en hulpmiddelen • Het aantal steunverzoeken van 3e landen aan NL v.w.b. de levering van medische goederen neemt gestaag toe.	• Postennetwerk wordt ingezet bij faciliteren internationale aankopen. • Steunverzoeken op haalbaarheid qua goederen, gebruik/inzet in NL en politieke opportuniteit worden beoordeeld. Taakgroep NCTV, VWS, BZ, MinDef, LOCC, ICJ werd opgezet.	
Geopolitieke ontwikkelingen die van invloed zijn	• Europese samenwerking aanpak Corona Crisis relevant voor Economische pijler in NL (discussies vijfhoek). • Impact COVID crisis op Internationale Handel.	• BZ coördineert voorbereiding dossiers Europese vergaderingen en levert input voor project Fin/Ec maatregelen. • Ontwikkelingen Internationale Handel worden gemonitord door BZ en dienen als input voor project Fin/Ec maatregelen.	

Maatschappelijk effect (vervolg)

Communicatie en media		Toelichting aandachtspunten
Draagvlak voor narratief	• Uit flitspeiling komt naar voren dat er veel begrip is voor de maatregelen van de overheid. Ook is er vertrouwen in de informatievoorziening vanuit de overheid.	10.2a 11.1
Mediabeeld: welk frame is prominent? Welke gamechangers?	• Focus van de media ligt, vooral op de discussie rondom het gebruik van mondkapjes, de (schrijnende) situaties in zorg- en verpleeghuizen, en het onderzoek waaruit blijkt dat groepsimmunitet nog ver weg is waardoor het belang van het snel vinden van een vaccin toeneemt. • Verder veel aandacht voor de toekomstige anderhalvemetersamenleving en -economie en welke impact dat heeft voor met name scholen, het ov, het bedrijfsleven (zoals horeca) en de culturele sector.	
Signalen van desinformatie	• [Redacted]	